

Ināra Voitkāne

Kultūra kā vērtību sistēma

Mākslas darba vērtība

Materiāls izstrādāts ESF Darbības programmas 2007. - 2013.gadam „Cilvēkresursi un nodarbinātība”
prioritātes 1.2. „Izglītība un prasmes”
pasākuma 1.2.1. „Profesionālās izglītības un vispārējo prasmju attīstība”
aktivitātes 1.2.1.2. „Vispārējo zināšanu un prasmju uzlabošana”
apakšaktivitātes 1.2.1.1.2. „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu
kompetences paaugstināšana”
Latvijas Universitātes realizētā projekta
„Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārizglītojošo mācību priekšmetu pedagogu
kompetences paaugstināšana”
(Vienošanās Nr.2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/003,
LU reģistrācijas Nr.ESS2009/88) īstenošanai.

Rīga, 2010

Ināra Voitkāne

**Mākslas darba
vērtība**

KULTUROLOĢIJA

Mācību stundas mērķis:

Sekmēt kultūrizglītotas personības veidošanos, apzinot kultūru kā vērtību sistēmu indivīda un sabiedrības dzīvē.

Mācību stundas uzdevumi:

- Iepazīt ar kultūras vērtību sistēmu.
- Veicināt prasmi analizēt un vērtēt mākslas darba vērtības.
- Attīstīt radošās darbības prasmes.

Kas ir mākslas darbs?

Par “mākslu” var uzskatīt cilvēka radošās darbības izpausmes formu, piemēram, mūziku, literatūru, fotomākslu, deju, teātri utt.. Visbiežāk par to runā saistībā ar vizuālajām mākslām, piemēram, glezniecību, tēlniecību un grafiku.

Par “mākslas darbu” var uzskatīt jebko, kas izraisa estētisku pārdzīvojumu.

Vizuālā māksla ir iztēles māksla, ko var uztvert ar redzes palīdzību

KULTUROLOĢIJA

Ko katrs domā par mākslas darbu?

?

Mēs katrs mākslas darbu
uztveram savādāk. Dažam šis
darbs var likties garlaicīgs un
bezzēdzīgs. Turpretī citam šis
darbs liksies lielisks un
pilns ar idejām.

KULTUROLOĢIJA

Uzdevums – Kas nosaka mākslas daba vērtību?

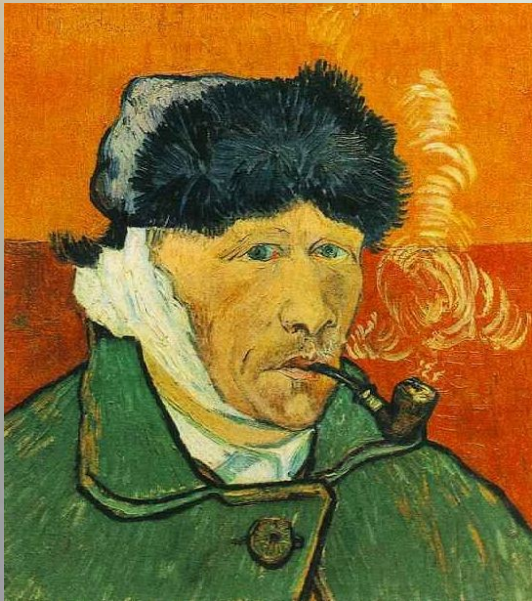
Uzraksti, kas, tavuprāt, nosaka mākslas darba vērtību! Pamato savu viedokli!

Mākslas darba vērtību nosaka

Pamatojums

KULTUROLOĢIJA

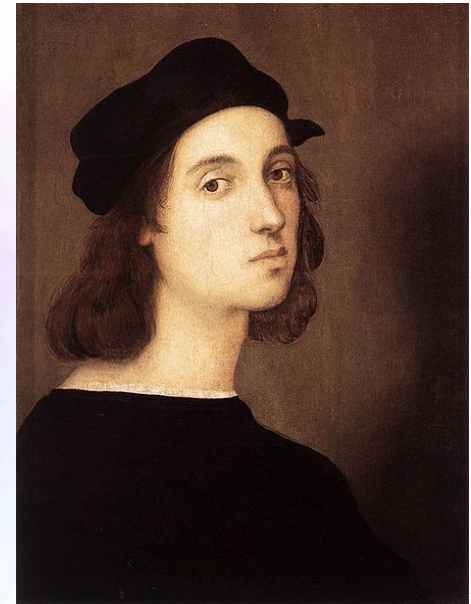
Autora popularitāte

Vinsents van Gogs.
Pašportrets ar nogriezto ausi
un pīpi. 1889. g.

Rembrants Harmers van Reins.
Pašportrets vecumdienās. 1662 . g.

Rafaēls Santi.
Rafaēla pašportrets. 1506. g.

KULTUROLOĢIJA

Mākslas darba cena

**Leonardo da Viņči.
Mona Liza (Džokonda).
1503 - 1506 g.
Gleznas vērtība ir
aptuveni 700 000 000\$**

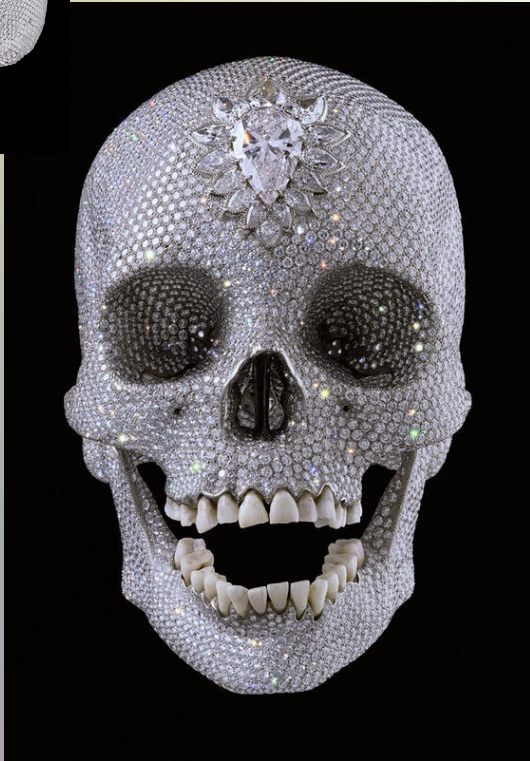
**Džeksons Poloks.
“Nr. 5” 1948. g.
2006. gadā glezna tika pārdota
par 140 000 000\$**

**Vinsents van Gogs glezna
“Saulespuķes” 1888. g.
1987. gadā glezna tika
pārdota par 40 000 000\$**

KULTUROLOĢIJA

Mākslas darbā materiālu vērtība

Deimiens Hīrst. Dieva mīlestība.

Galvasskauss izrotāts ar dimantiem. Izveidot šādu galvasskausu iztērēti 8601 dimanti un tas izmaksājis apmēram 10 miljoni britu mārciņu.

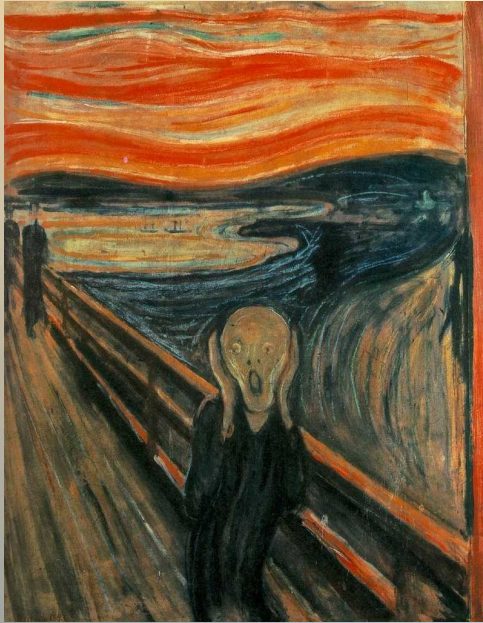

Migels Kalderons. Domātājs. 1971. g.

Tēlniecības darbs ir gatavots no tualetes papīra.

KULTUROLOĢIJA

Emocijas mākslas darbā

Edvards Munks. Kriedziens.
1893. g.
Bailes no dzīves.

Agēsandrs, Atēnodors, Polidors.
Lāokoonts. 25.g.p.m.ē.
**Tēlnieki attēloja šausmas un
izmisīgu vēlēšanos dzīvot nāvei
nolemto cilvēku sejās.**

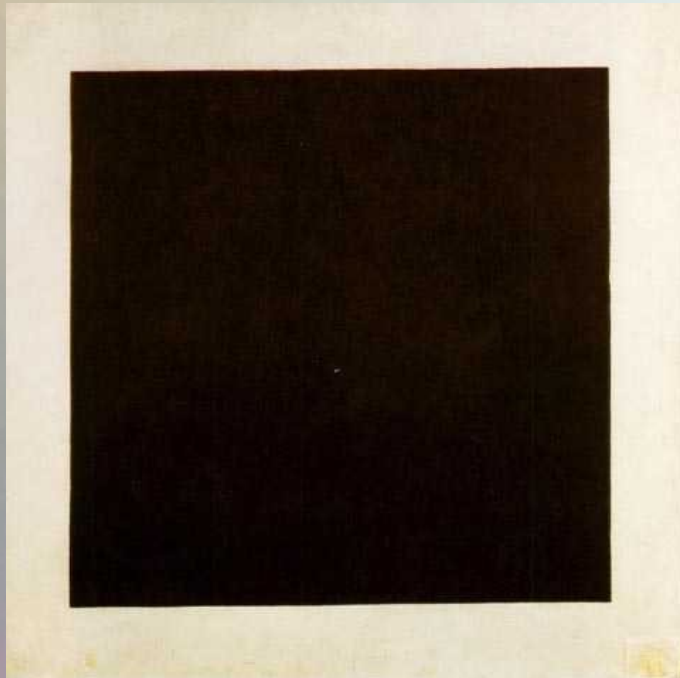

Džovanni Lorencu Bernīni.
Sv. Terēzes ekstāze. 1652. g.
Reliģiskā ekstāze.

KULTUROLOĢIJA

Mākslas darba ideja

Ar ko izskaidrojama Kazimira Maļeviča darba "Melnais kvadrāts" nedzirdētā popularitāte?

Kazimirs Maļevičs.
Melnais kvadrāts. 1913. g.

Gleznā taču nekā nav, tikai melns kvadrātveida laukums. Vieni "gudrinieki" dziļdomīgi paziņo, ka saskata šajā kvadrātā "cilvēces civilizācijas simbolu", citi redz "universālu pasaules formulu", trešie — mistisku jēgu, kuru saprot tikai izredzētie. Kulturoloģe Olga Žukova, atsaucoties uz mākslinieka meitas teikto, apgalvo, ka nekāda "melnā kvadrāta" noslēpuma Maļevičam nav bijis. Patiesībā mākslinieks baidījies par glezniecības likteni, sākoties fotogrāfijas laikmetam. Viņš uzskatīja, ka fotogrāfija pilnībā izkonkurēs glezniecību. Maļevičs 1913. gadā, **protestējot pret fotogrāfiju, uzzīmēja savu pirmo melno kvadrātu baltā rāmī**, tā izsmejot tajos laikos jebkuru fotogrāfiju. Tā bija ne vairāk kā ļauna parodija par tālaika fotogrāfijām. Mākslinieks pats negaidīja, kādu efektu radīs šis kārtējais joks.

KULTUROLOĢIJA

Mākslas darba skaistums

Leonardo da Viņči.
Mona Liza (Džokonda). 1503 - 1506 g.

Monas Lizas smaids staro cauri gadsimtiem,
dodot enerģiju un iedvesmu.

Pablo Pikaso.
Raudošā sieviete. 1937. g.

Pikaso sagrauj objekta reālās proporcijas,
pat sakropļo tos.

KULTUROLOĢIJA

*Pēc manām domām, mākslas darbs ir
vērtīgs, ja ...*

KULTUROLOĢIJA

Uzdevums – Mākslas darba analīze

*Apskati gleznas reprodukciju un uzraksti mākslas darba analīzes aprakstu!
Mākslas darba analīzes apraksts darba lapā.*

KULTUROLOĢIJA

Uzdevums – Mākslas stila/virziena izpēte un raksturojums.

1. Mākslas stila/virziena nosaukums, pastāvēšanas periods, dibināšanas gads, valsts.

2. Mākslas stila/virziena raksturojums.

3. Mākslas stila/virziena galvenie mākslinieki un darbi (attēlu reprodukcijas). Īss daiļrades raksturojums.

4. Viena mākslas darba raksturojums. Raksturo mākslas darba vizuālās mākslas izteiksmes līdzekļus (objekti, krāsas, kompozīcija, detaļas, priekšmetu attēlojums, telpas attēlojums, noskaņojums, mākslas darba vērtības u.c.) atbilstoši mākslas virzienam/stilam.

5. Raksturo savu attieksmi pret šo mākslas stilu/virzienu (Vai tev šis mākslas stils/virziens patīk? Kāpēc?)

! 4. un 5. jautājumu var aizstāt ar radošo darbu.

KULTUROLOĢIJA

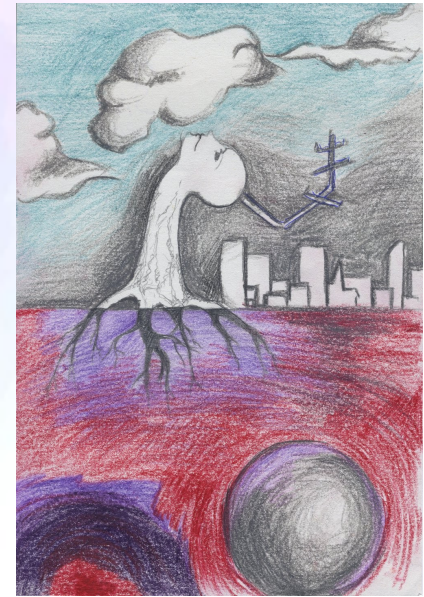

Radošā darbnīca

Uzdevumi radošajam darbam

Sirreālisms

Radošais uzdevums - no avīzēm vai žurnāliem izgriezt dažādus objektus, cilvēkus, priekšmetus, tēlus u.c., kas nepieciešami iecerei. Savienot šos tēlus, imitējot nereālu situāciju vai sapni.

KULTUROLOĢIJA

Body art

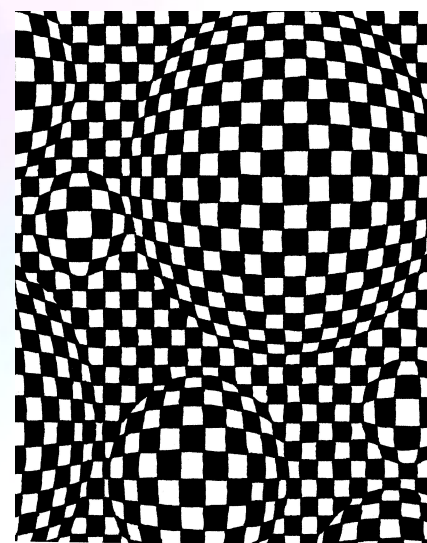
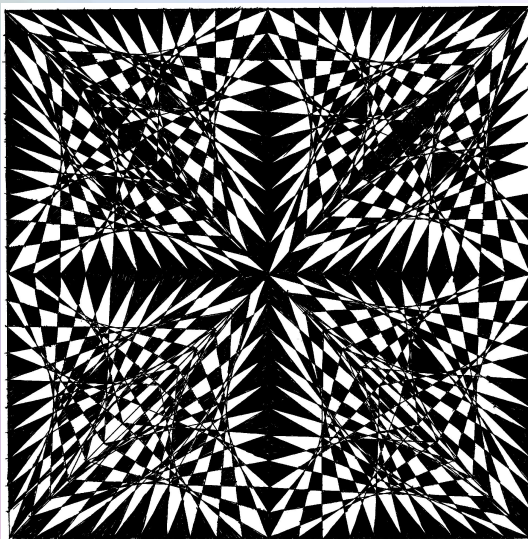
Radošais uzdevums – avīzē vai žurnālā atrast uz A4 formātu cilvēka seju vai ķermeni. Tad šo seju vai ķermeni ar flomastera, zīmuļa vai marķiera palīdzību noklāt ar zīmējumu, imitējot Body art principus.

KULTUROLOĢIJA

Oparts (optiska māksla)

Radošais uzdevums – uz papīra ar līniju un melnbalto laukumu kombināciju, veidot iluzoru zīmējumu.

KULTUROLOĢIJA

Abstrakcionisms

Radošais uzdevums – attēlot mūzikas skaņas, dvēseles noskaņojumu, emocionālos pārdzīvojumus liekot akcentu uz līnijām un krāsām.

KULTUROLOĢIJA

Kubisms

Radošais uzdevums – no avīzēm vai žurnāliem izgriezt dažādus objektus, cilvēkus, priekšmetus, tēlus u.c., kas nepieciešami iecerei. Atbilstoši kubisma principiem sagriezt izvēlētos tēlus uz kvadrātiem, taisnstūriem un izveidot jaunu kompozīciju.

KULTUROLOĢIJA

Radoša darba vērtēšana

	Maksimālie punkti	Pašvērtējums	Skolotāja vērtējums
Atbilstība tēmai	2		
Kompozicionālais risinājums	2		
Tehniku pielietojums	2		
Izpildes kvalitāte	2		
Radošā pieeja	2		
Kopā:	10		

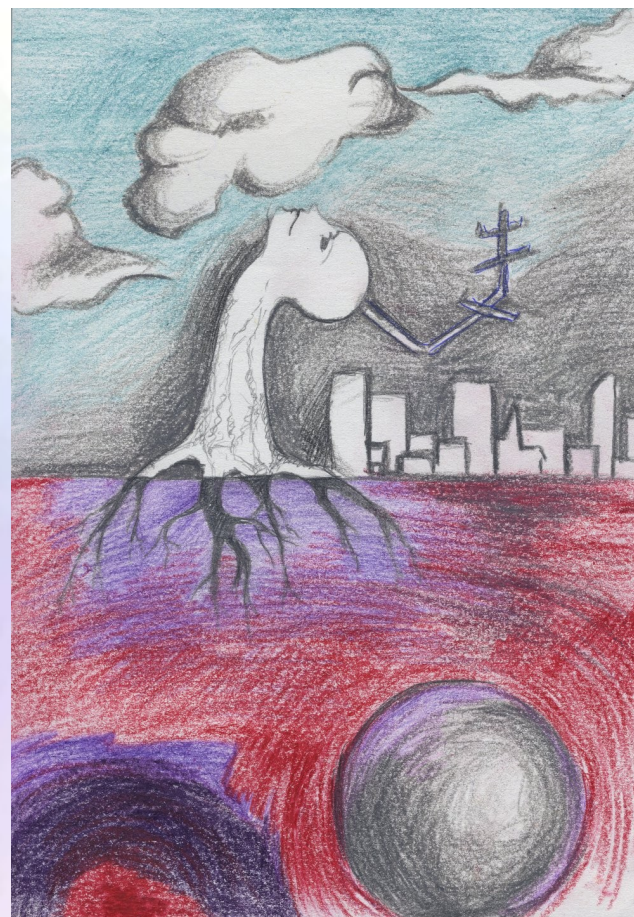
Skolēnu radošo

darbu galerija

KULTUROLOĢIJA

**RVĢ 12. L klases skolniece
Endija Valdmane**

**RVĢ 12. S klases skolniece
Jekaterina Aļeņika**

**RVĢ 12. B klases skolniece
Nadežda Ličmane**

**RVĢ 12. B klases skolnieka
Karlos Ramino**

**RVG 12. B klases skolniece
Jeļena Skrupska**

**RVG 12. S klases skolniece
Jekaterina Sterļadņikova**

**RVĢ 12. B klases skolniece
Nadežda Ličmane**

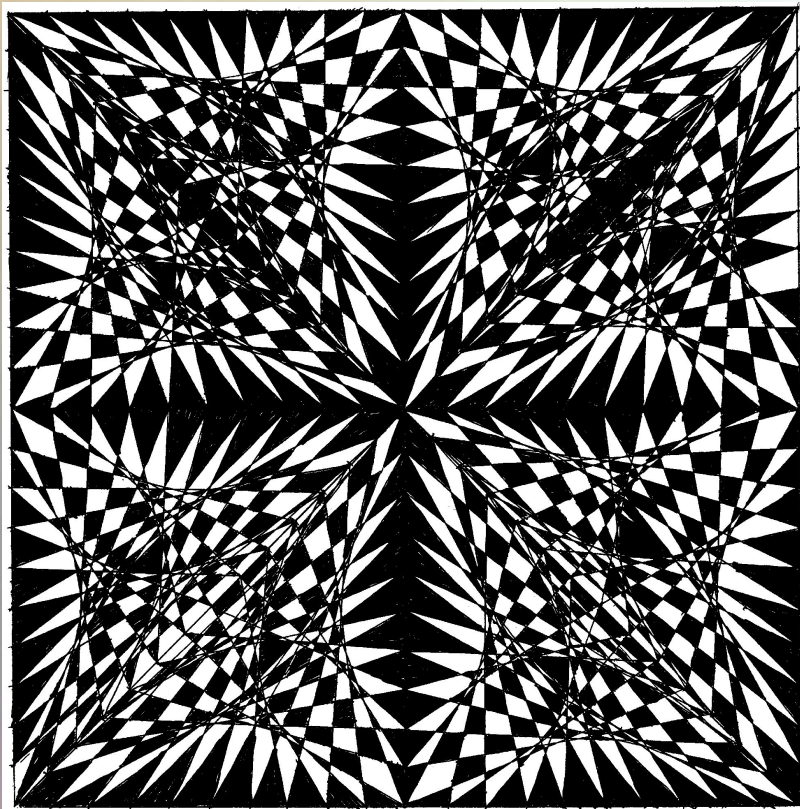
**RVĢ 12. A klases skolniece
Jūlija Brile**

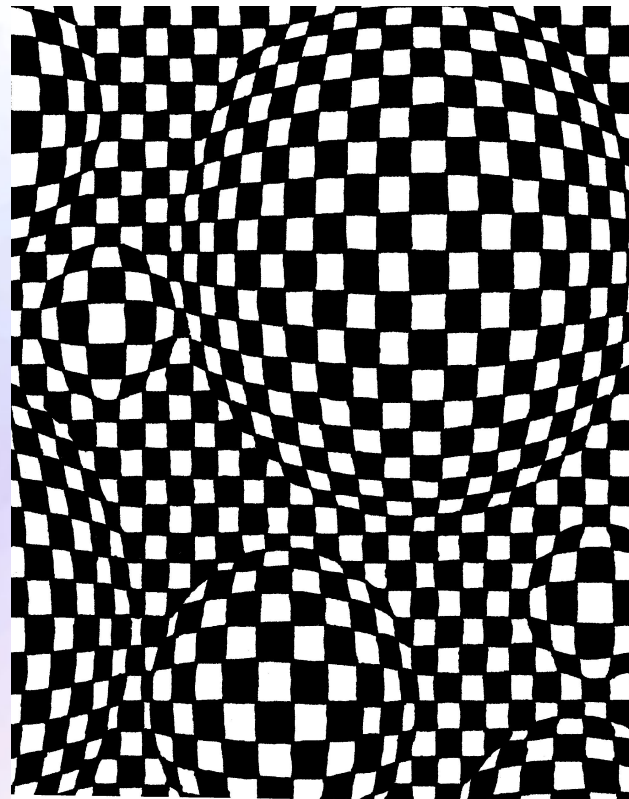
**RVĢ 12. K klases skolnieka
Pāvela Oļhovoja**

**RVĢ 12. B klases skolniece
Jūlija Matvejeva**

**RVĢ 12. M klases skolniece
Evita Eižvertiņa**

**RVĢ 12. L klases skolniece
Dita Bondere**

Prezentācijā izmantotie avoti

- Domātprieks. Vērtības.-R.: Filosofiskās izglītības centrs, 2002, 40. - 41. lpp.
- Domātprieks. Skolotāju grāmata.-R.: Filosofiskās izglītības centrs, 2002, 104. - 105. lpp.
- Ērgle A., Purēns V., Sviestiņa I. Kulturoloģija. –R.: RaKa, 2009.
- <http://www.wikipedia.org/>
- <http://www.liis.lv/kultvest/>
- Un citi internetā pieejamie materiāli